

πτυχθῇ αὐτήν. — „Μή μ' ἐγγίσης! θὰ τσαλακώσης τὸ ἔνδυμά μου, θὰ χαλάσης τὰ μαλλιά μου, φύγε ἀπὸ κοντά μου!“ Ὅταν δ' ἔπειτα τὸ μικρὸν πλάσμα μετὰ δειλίας ἀποσυρθῇ εἰς τινὰ γωνίαν, τῆνον τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν „ὠραίαν μητέρα“, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει ν' ἀσπασθῇ καὶ νὰ θωπεύσῃ, — ὦ, τότε εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ συσταλῇ ἐκ πόνου ἢ καρδία τῆς μητρὸς καὶ οὐδέποτε δύναται νὰ λησμονήσῃ ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς εὐθυμίας τὸν διὰ τοῦ βλέμματος θλιβερόν ἀποχαιρετισμὸν τοῦ τέκνου της. Ὅσάκις ἤδη προσκληθῇ ἐκ νέου εἰς ἄλλην διασκέδασιν, ἀναλογίζεται τὸ συμβάν τοῦτο καὶ πάντοτε κάμνει ὠρμιωτέρας σκέψεις, ἕως ὅτου τέλος κατανοήσῃ ποῦ κεῖνται καὶ πῶς ἀποκτῶνται αἱ ἡδοναὶ της.

Ἐν ἀρχῇ παντὸς νεαροῦ οἰκογενειακοῦ βίου ἡ μαγεύρισσα θεωρεῖται ὡς χρηστὴ καὶ ἀφωσιωμένη, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἕως ὅτου ἀσθενήσῃ τὸ πρωτότοκον τέκνον. Ἐπειτα δέ, ὅταν τὰ πάντα, ἡ ζωὴ τοῦ προσφιλοῦς ὄντος ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς εὐσυνηδείτου παρασκευῆς τῆς τροφῆς του, αὐτὴ ἡ μήτηρ τρέχει εἰς τὸ μαγεύρινον καὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς παρασκευάζει τὸν ζωμὸν διὰ τὸ ἀσθενὲς πλάσμα, ὅπως τοῦτο ἐπιθυμῇ αὐτὸν ἢ ὅπως διέταξεν ὁ ἱατρός.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ρίπτει ἐν βλέμμα καὶ εἰς τὰς ἄλλας χύτρας καὶ παρατηρεῖ πολλὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἡδύνατο καὶ καλῖτερον καὶ οἰκονομικώτερον νὰ διατεθῶσι. Μανθάνει δ' ἐπὶ τέλους ὅτι ἐνταῦθα, ὅπως καὶ πανταχοῦ, δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐπίπληξις — „Κάμνε ταῖς δουλείαις σου καλῖτερα“, — ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ μέρους τῆς μητρὸς γνῶσις πλείστων πραγμάτων, διότι αὕτη τότε μόνον εἶναι ἡ κυρία ἐν τῷ οἴκῳ καὶ οὐχὶ ἡ δούλη τῶν ὑπηρετῶν της.

Ἐν περιπάτῳ διηγεῖται ἐνίοτε ἡ μήτηρ εἰς τὰ τέκνα της ἱστορίαν τινὰ ἢ ὁμιλεῖ μετ' αὐτῶν καὶ μετ' ὑπομονῆς ἀκροάζεται μυρίας περιέργους ἐρωτήσεις των. Ἐνίοτε πράττει τοῦτο, σήμερον ὅμως εἶνε δυσδιάθετος καὶ δὲν διηγεῖται τι· δὲν ὑποφέρει νὰ πηδῶσιν ἐμπροσθέν της τὰ παιδιά, ἐν τέλει δὲ ἀναφωνεῖ δυσμενῶς: „Ἀφῆστέ μέ.“

Σιωπηλὰ καὶ κεκυφότα βαδίζουσιν ἐπὶ τινὰ χρόνον πλησίον της τὰ παιδιά, ἀλλ' ὁ ζωηρότατος τετραετής υἱὸς δὲν δύναται νὰ κρατηθῇ μακρότερον:

— Μητέρα, πονεῖ τὸ κεφάλι σου; ἐρωτᾷ μετὰ δειλίας, εἶσαι λυπημένη;

— Ὅχι, παιδί μου, ἀλλὰ διὰ τί; ἀποκρίνεται καὶ ἐρωτᾷ ἡ μήτηρ.

— Φαίνεσαι κακιομένη σήμερα, δὲν εἶσαι σὰν πρῶτα.

— Ὅχι, καλὸ μου παιδί! ἀναφωνεῖ πάλιν φαιδρῶς ἡ μήτηρ καὶ σκέπτεται καθ' ἑαυτήν. Σήμερον εἶμαι κακοδιαθέτος καὶ τυραννῶ ἀδίκως τὰ ἀθῶα ταῦτα πλάσματα, τὰ ὅποια ὅλως διόλου δὲν πταίουν. — Μεγαλοφώνως δὲ ἀναφωνεῖ. Ἐλάτε! κυνηγῆστέ με! Παιῖδες ἔμπορεῖ νὰ πιάσῃ τὴν μητέρα;

Τρέχουσα δὲ εἰς τὸν κήπον, καὶ καταδιωκομένη ὑπὸ τῶν εὐθύμων πλασμάτων, ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τῆς κακοδιαθεσίας της καὶ ἐπανακτᾷ τὴν προτέραν ἡλαρότητα.

Πρὶν ἢ τελειώσω θὰ προσθέσω ὀλίγα τινὰ ἀκόμη εἰς τὸ περὶ τάξεως κεφάλαιον. Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ συζυγικοῦ βίου δὲν τηρεῖται αὐστηρὰ τάξις εἰς τὰ τοῦ οἴκου, οἱ νεαροὶ σύζυγοι δὲν ἔχουσιν ἀκόμη πρὸς τοῦτο ἀρκοῦσαν ἀνάπτυξιν. Ὅταν ὅμως ἀρχίζωσι νὰ μεγαλύνωσι τὰ παιδιά, πᾶσα προσπάθεια καταβάλλεται, ὅπως δοθῇ αὐτοῖς τὸ καλὸν παράδειγμα ὑπὸ τῶν γονέων. Θὰ ἐρυθριάσῃς βεβαίως, ὦ νεαρά μήτηρ, ἐὰν, εἰπούσα εἰς τὸ θυγάτριόν σου. — „σῆκωσε τὰ

πράγματά σου“, — λάβῃς τὴν ἀπόκρισιν — „ἀλλὰ τὸ μαντήλι αὐτό, τὸ χειρόκτιον, τὸ βιβλίον εἶνε ἴδιόν σου· ποῦ γὰρ νὰ τὸ βάλω; — Ἐπίσης λίαν δυσάρεστον εἶνε νὰ ζητῇς ἐμπροσθέν των παιδίων σου πράγματι, ὅπερ ἀγνοεῖς καὶ σὺ αὕτη ποῦ ἐβαλες.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπὶ τῶν μεταξὺ τῶν δύο συζύγων σχέσεων ἐπιρροὴ τῶν τέκνων εἶνε πλειστάκις λίαν εὐνοϊκὴ, διότι, παρυσία τοῦ μικροῦ παιδίου, πάντοτε οἱ γονεῖς ἀποφεύγουσι σφοδρὰς ἀντιλογίας, τραχείας ἐκφράσεις καὶ ἀποτόμους προσβολάς. Ἐπειδὴ δὲ ὅσον αὐξάνῃ τὸ παιδίον, τόσο συχνότερον μένει πλησίον τῶν γονέων, διὰ τοῦτο πάντοτε συνεχέστερον καταπνίγονται αἱ ἐριδὲς καὶ αἱ φιλονεικίαι, ἕως ὅτου ἐπὶ τέλους καὶ ἐντελῶς ἐκλίπωσι.

Διὰ τῶν τέκνων αἱ μητέρες γίνονται πραεῖαι, ἡμεροὶ καὶ μετριόφρονες. Αὐτὰ τελειοποιοῦσι τὴν ἡμετέραν ἀνατροφὴν καὶ πρὶν ἀκόμη γίνωσιν ἐνήλικα. Συμβαίνει πολλάκις ν' ἀκούωμεν ἐν τινι μεγαλειτέρᾳ συναναστροφῇ κατακρινόμενα τὰ νεανικὰ παραπτώματά τινος, ἀσπλάγχγως καταδικαζόμενον τὸ σφάλμα τοῦ δεῖνος νέου, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν γυναικῶν βλέπομεν καὶ μίαν, σιωπηλὴν καθημένην καὶ μόλις τολμῶσαν νὰ προφέρῃ μετὰ δειλίας μίαν λέξιν. Ἐκ τούτου οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη εἶνε μήτηρ, ἔχουσα υἱὸν καὶ μετὰ φόβου δέσεται — „Ὁ θεὸς νὰ μοῦ τὸν φυλάξῃ“.

Πολλὰ μεγαλοφώνως καὶ αὐστηρῶς ἐπικρίνουσι τὰ ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφὴν σφάλματα τῶν ἄλλων, μετὰ ὑπερηφάνειας δὲ καὶ πεποιθήσεως λέγουσιν, ὅτι παίζουσαι θὰ περικάμψωσι τοὺς σκοπέλους, ἐφ' ὧν ἄλλαι ἐξώκειλαν, καὶ θὰ μορφώσωσι τὰ παιδιά των ἀκριβῶς κατὰ τὸ ἰδανικόν των. Ἀλλὰ στάσου, ἔχε ὑπομονήν, ὦ ὑπερήφανος μήτηρ· ἀπατάσαι νομίζουσα ὅτι, ἐπειδὴ τὸ τέκνον σου εἰς τὸ τρίτον ἔτος δὲν ζητεῖ πλέον ζάχαριν καὶ μένει εἰς τὸ δωμάτιον χωρὶς νὰ κλαίῃ, ὅλοι οἱ κίνδυνοι παρῆλθον· ὄχι, καὶ σὺ βέβαια μετ' ὀλίγον θὰ κλίνῃς τὸν αὐχένα καὶ θὰ γίνῃς μετριόφρων, καὶ σὺ θὰ κρίνῃς περὶ τῶν ἄλλων γονέων πολὺ ἐπιεικέστερον, ἀφ' οὗ ἰδῇς καταστρεφόμενα πολλὰ ἰδικά σου ὄνειροπολήματα καὶ ἐξαφανιζόμενας πλείστας ἐλπίδας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ.

(Λύγημα. — Συνέχεια).

Ἄλλ' εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον ἔφθασεν ὁ φόβος της, ὅτε ἤρχισε ν' ἀκούηται καὶ ἔξωθεν κρότός παράξενος καὶ ἔκτακτος ταραχῇ. Μόλις ἔλαβε καιρὸν ν' ἀφήσῃ τὸ βλατήριον, καὶ ἡ θύρα ἠνοιχθῇ βιαίως ὑπ' ἀνδρώπου, παλαιὰ ἐνδύματα φοροῦντος καὶ μόλις δυναμένου νὰ κρατηθῇ εἰς τοὺς πόδας του.

Ἡ εὐκαιρία ἦτο σωτήριος!

Ἐκβαλοῦσα κραυγὴν τρόμου καὶ ἐν ταύτῳ χαρᾷ, ἡ Ἰωσηφίνα ἐξώρμησεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς σελήνης φωτιζομένην ὁδόν. Ἐννεὸς προσέβλεπεν αὐτὴν φεύγουσαν ὁ οἰνόφυλξ, καὶ παρετῆρει ἔπειτα περὶ τοὺς πόδας του, πρὸ τῶν ὁποίων εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης ἔλαμπεν ἀντικείμενόν τι.

— Μαρέ, αὐτὸ ἦταν στοιχεῖο . . . καὶ ἔλασε . . . τὸ ἔνα του . . . παποῦτσι, ἐτραύλισεν ὁ οἰνοπότης, οὗ τὸ κατεστραμμένον πρόσωπον συνεστάλη ὑπὸ ἀορίστου μειδιήματος. ἤρχισε νὰ ψηλαφῇ τὸ κατώφλιον τῆς καίεσε, ὅπως ἀνεγείρῃ τὸ διολισθῆσαν πέδιλον τῆς Ἰωσηφίνας, ἀλλὰ τὸ ὤθησεν ἐκ τοῦ φωτός εἰς τὸ σκότος.

— Χάθηκεν — ἐφιδύρισε μετὰ βραχνοῦ γέλωτος — ἅ! τὰρά . . . τατά! τίποτε δὲν ἦταν . . . τὸ κεφάλι μου γέμισε στοιχεῖο . . .

Ἡ Ἰωσηφίνα ἔτρεχεν ἀδιακόπως κρατοῦσα εἰς τὴν χεῖρά τὸ ὡς ἐρυθρὰ σημαῖα κυματίζον ἔνδυμά της. Ἐκπληκτοὶ ἠκολούθουν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματος οἱ ὀλίγοι ἄνθρωποι, οὗς καθ' ὁδὸν συνέντα. Εἰς νυκτοφύλαξ προσεπάθησε νὰ τὴν συλλάβῃ, ἀλλὰ διεξωλίσθησε τῶν χειρῶν του καὶ ἐξηκολούθησε φεύγουσα μετὰ μεγαλειτέρας σπουδῆς.

Ἐπὶ τέλους, ὅτε ἐσταμάτησε διὰ τὴν πᾶρῃ τὴν ἀναπνοὴν της, εἶδε πρὸ αὐτῆς γέφυραν, ὅφ' ἦν ἔρρεεν ὁ τὴν πόλιν εἰς δύο μέρη διαιρῶν ποταμός. Ἐκ τοῦ ἐγγυὲς κειμένου πύργου ἠκούσθησαν τρία κρούσματα κώδωνος, ἐν τῷ ἅμα δὲ βλα τὰ ὠρολόγια τῆς πόλεως ἐσήμαναν ὑπὸ διαφόρους ἤχους τὴν τρίτην ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Ἀπὸ τῶν ὕδατων τοῦ ποταμοῦ ἔπνευσε ψυχρὸς ἄνεμος, καὶ οἱ γυμνοὶ πόδες τῆς μικρᾶς κόρης κατελήφθησαν ὑπὸ ῥίγους. Θέλουσα δὲ νὰ ὑποδέσῃ τῶρα τὰ πέδιλά της, παρετήρησε μετὰ φρίκης, ὅτι ἀπολέσθησαν. Τὴν ἐκ τούτου θλίβιν της ὅμως ἐμετρίαζεν ἡ ἰδέα, ὅτι ἐπίσης ἦτο δυνατόν ν' ἀπολεσθῇ καὶ τὸ πολὺ προσφιλέστερον αὐτῇ φλόουτον, ὅπερ ἦδη μετὰ περισσοτέρας τρυφερότητος ἐδύλιβεν εἰς τὸ στήθος της.

Τὸ παιδίον ἐνεδυμνήθη, ὅτι χθὲς αὐτὸ καὶ ἡ κυρὰ Φωτεινὴ, ὁδεύουσαι πρὸς τὸ νεκροταφεῖον, εἶχον διέλθει μίαν γέφυραν, καὶ δὲν ἀμφέβαλλεν, ὅτι ἡ γέφυρα ἐκεῖνη ἦτον ἡ ἥδη πρὸ αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐσκέπτετο ὅτι, διὰ τὴν φάσιν εἰς τὸν σκοπὸν της, ἔπρεπε, διελθοῦσα τὴν γέφυραν νὰ ἐξακολουθήσῃ κατ' εὐθείαν τὴν πορείαν της. Φθάσα εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην ἡ μικρὰ κόρη εἶδε πρὸ αὐτῆς πλῆθος ὁδῶν· ὠδήγει ἄρα γε ἐκείστη αὐτῶν εἰς τὸ νεκροταφεῖον; Ἐπὶ πολὺ ἐσκέπτετο, τίνα δρόμον ὤφειλε νὰ πορευθῇ, ἕως ὅτου ἐφάνη ἅμαξα πλησιάζουσα πρὸς αὐτήν. Βραδυκίνητος τις ἵππος ἔστυρεν αὐτὴν φορτωμένην μὲ στάμνους διαφόρου μεγέθους, ἐν μέσῳ δ' αὐτῶν ἐκάθητο γυναικεία τις μορφή. Ὁ ἵππος ἀνέκοψε τὴν πορείαν του οὐ μακρὰν τοῦ παιδίου, ἐν τῇ εὐαρέστῳ δὲ συνασθῆσαι ὅτι ἐνταῦθα ἔμελλε νὰ εὕρῃ πολὺν ἄναπαινον, ἔσεισε τὸ τραχὺ δέρμα του, ἐκρέμασεν, ὀκνηρῶς χασμώμενος, τὸ κάτω χεῖλος, ὥστε ἐφάνιντο οἱ κίτρινοι ὁδόντες του, καὶ ἔτεινε μετὰ πονηρίας τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν ἡμικοιμωμένην νεαρὰν ὁδηγόν του. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας, πρὸ τῆς ὁποίας ἐσταμάτησεν ἡ ἅμαξα, νεανίας ζωηρὸς καὶ καταλευρωμένος, ὅστις ἀμέσως ἔσπευσε, γελῶν καὶ χαριεντιζόμενος, νὰ βοηθήσῃ τὴν νεανίδα νὰ ἐκφορτώσῃ τὴν ἅμαξαν.

Ἡ Ἰωσηφίνα ἔλαβε θάρρος, βλέπουσα τὸ τῶσον ἀγαπώμενον τοῦτο ζεῦγος, ὅπερ βεβαίως θὰ εἶχε τὴν καλωσύνην, νὰ τῇ δεῖξῃ τὸν ταχύτερον δρόμον πρὸς τὸ νεκροταφεῖον.

Μετὰ δειλίας ἦλθε τὸ παιδίον πλησιέστερον.

— Χριστέ μου — κύτταξε 'κεῖ τὸ παιδί, Γιάννη!! ἀνεφώνησεν ἡ νεῆνις συγκροτοῦσα τὰς χεῖρας ἐξ ἐμπλήξεως. Ὁ Γιάννης ἐστράφη στηρίζων τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ἰσχυίων καὶ εἶπε

— Ναί, τί γυρεύει αὐτὸ τὸ μικρὸ 'στὸ δρόμο μέσα σὲ τέτοια ὥρα!

— Καὶ μὲ τέτοια βροῦχα! ἀνεφώνησεν ἡ νεῆνις. Αὐτὸ δὲν φορεῖ ἄλλο τίποτε παρὰ ἓνα 'ποκαμισάκι καὶ μία φοῦστα.

— Ἐχει καὶ κάλτσαις, Ἄννα, προσέθηκε καθησυχαστικῶς ὁ νεανίας.

— Εἶνε τόση πάχνη τῶρα καὶ αὐτὸ τρέχει χωρὶς παπούτσια! Καὶ ταχέως ἡ νεαρὰ γυνὴ κατήλθεν ἐκ τῆς ἅμαξης, ἔλυσε τὴν περιζώστραν της καὶ ἐξήπλωσεν αὐτὴν ὑπὸ τοῦς πεπηγότας πόδας τοῦ παιδίου.

— Τί βαστᾷς ἐκεῖ 'στὸ χέρι σου, παιδάκι μου; ἠρώτησεν ἡ Ἄννα. Τὸ βροῦχό σου! — αὐτὸ τὸ φοροῦνε, ψυχὴ μου, καὶ δὲν τὸ βαστοῦν 'στὸ χέρι! Ἐλα, ἐγὼ σὲ βοηθῶ.

Ὁ Ἰωάννης ἔκυψε πρὸς τὴν Ἰωσηφίνα.

— Πόθεν ἔρχεσαι; τὴν ἠρώτησε.

Ἡ Ἰωσηφίνα ἐσιώπα.

— Ποῦ πηγαίνεις λοιπόν; τὴν ἠρώτησεν ἡ Ἄννα ἐνδύουσα αὐτήν.

— Στὴ μητέρα μου, ἐψιδύρισεν αὐτή.

— Ἀχ, παιδάκι, τόσο πρωτὶ τρέχει κἀνείς ποτὲ ναῦρη τὴν μητέρα του; — αὐτὴ τῶρα θαρρεῖ πὼς κοιμᾶται γλυκὰ γλυκὰ, καὶ 'πῆγεν ἡσυχῇ 'στὴ δουλειά της, γὰρ νὰ σὲ θρέψῃ. Θὰ ᾔνε καμμιὰ πτωχὴ ἡ μητέρα σου, αὐτὸ φαίνεται ἀπὸ τὰ κουρέλια, ποῦ φορεῖς.

Ταῦτα λέγουσα ἡ Ἄννα διηυθέτει τὰς πτυχὰς τοῦ ἐνδύματος τῆς Ἰωσηφίνας, καὶ ἀνασύρασα τοὺς ἐν ἀταξίᾳ ἐπὶ τοῦ μετώπου της καταπίπτοντας βύστρυχας, ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτοῦ ἡγήρον φίλημα.

— Τί ὁμορφο παιδί! ἐπέειπε προσβλέπουσα μετὰ μειδιήματος τὸν Ἰωάννην.

— Ποῦ κατοικεῖ ἡ μητέρα σου; ἠρώτησεν οὗτος.

— Στὸ νεκροταφεῖον, ἐψιδύρισεν ἡ Ἰωσηφίνα.

— Τὸ παιδί, Ἄννα, θὰ 'νε κἀνεὸς νεκροθάπτον.

— Καὶ σὲ ποῖο νεκροταφεῖο; ἠρώτησεν ἡ Ἄννα.

— Νά, τὸ νεκροταφεῖο ποῦ κἀθεται ἡ μητέρα μου, εἶπεν ἡ Ἰωσηφίνα.

— Καὶ σὲ τί σπῆτι μέσα κἀθεται; Πές μου περιήρασε πόσο μεγάλο εἶνε τὸ σπῆτι.

— Ὡ — εἶνε πολὺ μικρὸ τὸ σπῆτι της!

— Αἶ, ποῦ εἶνε λοιπόν αὐτὸ τὸ σπῆτι;

— Μέσα . . . 'στὸ χῶμα —

Τὸ δροσερὸν πρόσωπον τῆς Ἄννας ὠχρίασεν· ἐστηρίχθη εἰς τὸν βρα-

χίονα τοῦ Ἰωάννου καὶ εἶπε φρικιδῶσα: „Αὐτὸ . . . εἶνε . . . νεκροκράββατον —

— Ναί, ἔτσι ἤκουσα καὶ 'γὼ νὰ λέγουν τὸ σπητάκι τῆς μητέρας μου, προσεῖπεν ἀφελῶς ἡ Ἰωσηφίνα.

— Ὡ θεέ μου, ἐψιδύρισεν ἡ νεῆνις ἐν ἀγωνίᾳ, τί φρικτὸ πρᾶγμα εἶνε αὐτό! . . τὸ παιδί ζητεῖ . . τὴν πεθαμένην μητέρα του.

— Πῶς σὲ λέγουν; ἠρώτησεν ὁ Ἰωάννης λαμβάνων ἐκ τῆς χειρὸς «τὴν Ἰωσηφίνα».

Πόθεν ἔρχεσαι; προσεπηρώτησεν ἡ Ἄννα.

Ἡ Ἰωσηφίνα ἠσθάνετο στενωχωρίαν καὶ ἤρχισε νὰ ὑποπευθεῖται, ὅτι ἐσκέπτοντο νὰ μὴ τὴν ἀφήσωσι νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

— Πόσον κρύα εἶνε τὰ χέρια σου! — «ἐὰν πάγος» εἶπεν ὁ νεανίας καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπουθεν προηγουμένως εἶχεν ἐξέλθει.

— Διψᾷς; ἠρώτησεν ἡ Ἄννα τὴν Ἰωσηφίνα, ἥς τὰ ἀπεξηραμένα χεῖλη διὰ τοῦ μειδιήματός των ἐμαρτύρουν τὴν μεγάλην της δίψαν καὶ πείναν. Ἡ νεῆνις προσέβη εἰς τὴν ἅμαξαν, κατεβίβασεν ἐξ αὐτῆς δοχεῖόν τι καὶ ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ περιεχομένου γαλακτος ἐπλήρωσε ποτήριον καὶ προσέφερεν αὐτὸ εἰς τὴν μικρὰν κόρην. Ὁ Ἰωάννης ἐπέστρεψε κρατῶν τεμάχιον ἀχνίζοντος ἔτι ἄρτου καὶ συνέκαμψε περὶ αὐτὸ τοὺς ἀπεψυχαμένους δακτύλους τῆς Ἰωσηφίνας.

— Αὐτὸ θὰ σοῦ ζεστάνῃ τὰ χέρια· εἶπε θωπεύων αὐτήν.

Ἡ διψαλέα Ἰωσηφίνα ἔπιεν ἀνευστί τὸ προσεγενθὲν αὐτῇ γάλα κλίνοῦσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω, ἵνα μὴ χάσῃ οὔτε τὰς τελευταίας αὐτοῦ σταγόνας, συγχρόνως δὲ σπασμωδικῶς ἐσφιγγε τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου διὰ τῶν θερμανθέντων δακτύλων της.

— Τί νόστιμο, αἱ! εἶπε γελῶσα ἡ Ἄννα, θέλεις καὶ ἄλλο;

— Πρῶτα νὰ φάγῃς καὶ 'λίγο ψωμί, προσέθηκεν ὁ νεανίας ἀνυψῶν τὴν τὸν ἄρτον κρατοῦσαν χεῖρα τῆς Ἰωσηφίνας πρὸς τὸ ἥδη μειδιῶν στόμα της. Ὅτε ἠτοιμάζοντο οἱ μικροὶ λευκοὶ ὁδόντες νὰ ἐπιπέσωσι γενναίως κατὰ τοῦ ἄρτου, εἶπεν ἡ Ἄννα: „Γιάννη, πρέπει νὰ πάρῃς τὸ παιδί 'στὸ ἄρτοπλεῖο, βάλε το νὰ κοιμηθῇ πρῶτα καὶ ὕστερα κυττάζουμε, ποῦ νὰ τὸ δώσουμε.

Ὁ ἄρτος ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Ἰωσηφίνας· οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐξέπεμπον ἀγρίαν λάμψιν. Ἡδελαν λοιπὸν νὰ τὴν κρατήσωσιν; Οὐδέποτε! Ὡς βέλος ταχὺ ὤρμησε τὸ παιδίον μακρὰν τοῦ νεαροῦ ζεύγους καὶ μετ' ὀλίγα δευτερόλεπτα ἔγινεν ἄφαντον.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς τῆς ὁδοῦ, ἣν διέτρεχεν ἡ Ἰωσηφίνα καὶ ἦτις τῇ ἐφάνετο ἀτελεύτητος, ἐσηματίζον οἱ φανοὶ ἀτέρμονα πυρίνην ἄλυσιν. Ἐν τῇ μεταξὺ ἔβλεπεν ἡ μικρὰ κόρη σπευδοῦσας μορφάς, ἀνυψούσας ἀπειλητικῶς βράβδους κατὰ τῶν κομψῶν καὶ ὑλοσφράκτων οἰκηματίων, ἐν οἷς τῶσον φαιδρῶς ἔλαμπον τὰ φῶτα, καὶ ἰδοὺ — ἀπεσβέννυντο.

Οὕτως ἐξηφανίσθησαν, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, τὰ πλεῖστα τμήματα τῆς φωτεινῆς ἀλύσου, ἐναπέμειναν δὲ μόνον ὀλίγα τινὰ ἀκόμη φωτεινὰ σημεῖα πρὸ αὐτῆς. Ἡ σελήνη ἐφάνετο ὠχροτέρα, ὥσκει εἶχεν ἀγρυπνήσει, καὶ κεκηκυῖα ἐκρέματο ἀνὰ μέσον τῆς ὑποφάνου ὁμίχλης, ἥτις ἐξήπλωστο ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ὡς πένθιμος πέπλος τῆς ἀποδνησκούσης νυκτός.

Ἡ ὁδὸς ἐτελεύτα εἰς τινὰ πλατεῖαν, ἐν ᾗ μεταξὺ πρασιῶν διέκρινεν ἡ Ἰωσηφίνα ἀτελῶς ἐνεδυμμένην τινὰ μορφήν, κρατοῦσαν στάμνον εἰς τὴν χεῖρά, φοβουμένη δὲ μὴ συλληφθῇ ἔν' αὐτῆς, ἀνέστυρεν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τὰς ἄκρας τοῦ ἐνδύματος καὶ ἀδορῶς περιέκαμψε τὴν ὑδροφόρον. Ἀπομακρυνθεῖσα αὐτῆς ἔστρεψεν ἀπᾶς ἔτι τὰ βλέμματά της, ἀλλ' ἡ παράδοξος μορφή ἴστατο ἀκόμη ἀκίνητος. Κατ' ὄργας μετὰ φόβου προσβλέπουσα, ἥδη ἀνευθάρρησεν, ἔφερε τὸν δάκτυλον εἰς τὰ μειδιῶντα χεῖλη της καὶ εἶπεν.

— Ὡ, αὐτὴ δὲν μὲ κρατεῖ! αὐτὴ εἶνε ἀπὸ πέτρα!

Οὕτω δὲ διέτρεξε γελῶσα καὶ τὴν πλατεῖαν καὶ ἐξῆλθεν εἰς μέρος κατάφυτον ἐκ δένδρων, θάμνων καὶ ἀνθέων. Ἐνόμιζεν ὅτι εὕρισκετο εἰς τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο δάσος, ὅπερ τὴν προτεραίαν εἶχε διέλθει μετὰ τῆς Φωτεινῆς, ἐπιστρέφουσα ἐκ τοῦ νεκροταφεῖου. Ὡς μετ' ὀλίγον ἔπρεπε νὰ φανῶσι καὶ τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα κτίρια, τὰ ὅποια εἶχον χθὲς ἰδεῖ, ἥτο δὲ βεβαία, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ἀμέσως ἤθελεν ἀναγνωρίσει ἐκεῖνο, εἰς ὃ τὸν πυλῶνα εἶχε παρατηρήσει τὴν κυρίαν μὲ τὸ παιδίον καὶ ἐνεδυμνήθη τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας τῆς μητρὸς της. Τῶρα δὲν ἀνέμενε βεβαίως νὰ ἴδῃ τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδίον πρὸ τῆς οἰκίας, διότι ἡ μήτηρ της πολλὰκις τῇ ἔλεγεν, ὅτι οἱ πλούσιοι κοιμῶνται πολλὸ ἄργα τὴν ἡμέραν, ὥστε καὶ ἡ κυρία ἐκεῖνη καὶ τὸ παιδίον βεβαίως θὰ ἐκοιμῶντο ἀκόμη.

Φαιδρῶς ἐπῆθα τὸ κοράσιον τῆς κἀκεῖσε διὰ τῶν ἐλικοειδῶν δρομίσκων. Πανταχόθεν ἠκούοντο οἱ πρῶτοι πρῶνοι χαμετισμοὶ τῶν πτηνῶν. Αἰφνης ὑπὸ τοὺς κλάδους δένδρου τινὸς ἀνεφάνη γυναικεία μορφή, ἔσπευσμένως προχωροῦσα πρὸς τὴν Ἰωσηφίνα, ἥτις ἰδοῦσα ὅτι ἦτον ἐκ

τῆς πλουσίας τάξεως, ἴππῳ, πῶς τὸσον πρῶτῃ ἢ εὐγενῆς αὐτῇ κυρία δὲν ἐκοιμᾶτο ἀκόμῃ. Τοὺς κατανυγμένους καὶ διὰ μαργαριτῶν ἐστεμμένους βοστρύχους τῆς ἐκάλυπτε διαφανῆς καὶ λευκῆς πέπλος, περιβάλλων αὐτὴν μέχρι τῆς ὀσφύος, κάτωθεν δὲ ταύτης κατέπιπτον αἱ βαρεῖαι πτυχαὶ φαίδε μεταξὺ τῆς ἐσθῆτος, συρομένης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ κεκαλυμμένης ὑπὸ παχέος στρώματος κονιορτοῦ.

Διὰ τῶν ἄβρων χειρῶν τῆς ἡ κυρία ὕψωνε τὸ ἔνδυμα ὑπεράνω τῶν ποδῶν, ὧν τὸ λευκὰ μεταξὺ τὰ πέδιλα ἐδείκνυνον ἔχνη καταστροφῆς προελθούσης ἐκ διαρκούς καὶ πολυῶρου πορείας, ταχέως δὲ βαδίζουσα, ἤθελε παρέλθει χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὴν Ἰωσηφίνα, ἐὰν ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἀνεπῆδα ἐκ τινος πυκνῆς λόχμης οἰκίουρος, ἀναγκάσας τὸ παιδίον, περιφθορὸν νὰ ἐξέλθῃ τῆς κρύπτῃς του.

Ἡ εὐγενῆς καὶ ὠχρὰ μορφὴ τῆς νεαρᾶς γυναικός, ἐπὶ τῶν ζοφερῶν καὶ διηλυκακωμένων ὀφθαλμῶν τῆς ὁποίας ἦτον ἀποτετυπωμένη ἐκφρασις θανατηφόρου μελαγχολίας, ἐστράφη βραδέως πρὸς τὸ παιδίον.

— Τί ζητεῖς ἐδῶ; ἠρώτησεν ἡ ἄγνωστος μετὰ φωνῆς γλυκειᾶς καὶ ἐξησθενημένης.

— Πηγαίνω ᾗ τῇ μητέρα μου, ἐφέλλισε τὸ μικρὸν κοράσιον.

Ἡ μήτηρ σου σὲ ᾔχευε μαζὶ τῆς τὴν νύκτα — καὶ τὴν ἔχασες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃς! Ἡ ἄγνωστος ἐξεργάγη εἰς γέλωτα ὅμοιον μὲ ἥχον διεσπασμένον κώδωνος. — Σκοπὸς τῆς μητρός σου θὰ ᾔτο, νὰ σὲ ξεφορτωθῇ! ἀνεφώνησε καὶ ἐξηκολούθησε κατ' ἰδίαν. — Πολλὴ εὐκολία ἐμπορεῖ τις νὰ ἐκδῇ ἐν παιδίον, τοιοῦτοτρόπως ἀπαλλάσσεται αὐτοῦ εὐκόλως. — διὰ τί ἐγὼ δὲν ἐσκέφθην περὶ τούτου;

Διεσπάρωσεν τοὺς βραχιόνιας τῆς καὶ ἔθηκε τὰς παλάμους τῶν χειρῶν τῆς ὅστιθεν τῶν ἀγκυλίων κινῶσα αὐτοὺς τῇδε κἀκεῖσε ἐλαφρῶς ὥσπερ ἐβάσταζεν ἐν ἀγκυλαῖς προσφιλεῖς φορτίον.

— Ἀχ, καὶ ἐγὼ θὰ ἐκδῶ τὸ τέκνον μου — ἅμα φθάσῃ καὶ αὐτὸ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο· ἀλλὰ ὄχι, ὄχι, δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸ κάμω. — Ἐν ἀγρία ἀπειπισία ἔσεισεν ἡ τάλαινα τοὺς βραχιόνιας ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τῆς, ἐν ᾧ οἱ ὀδόντες τῆς πυρετωδῶς συνεκρούοντο. Ἀ! ποτέ, ποτέ δὲν θὰ γίνῃ τοῦτο, . . . νὰ . . . Κλονιζομένη ἐπρόχωρησε βήματ' ἀκόμῃ καὶ ἔπειτα σταθεῖσα προσέβλεψε τὴν Ἰωσηφίνα.

— Μετὰ καιρὸν θὰ γίνῃς ὠραία, . . . αὐτὸ φαίνεται, — εἶπεν ἡ ξένη γελῶσα πικρῶς καὶ ἐξηκολούθησε μετὰ δηκτικῆς φαιδρότητος. „Ἐπειδὴ, καθὼς βλέπω, εἶσαι τέκνον τῆς πτωχείας, θὰ μάθῃς μετ' ὀλίγον νὰ σκέπῃσαι, ὅτι μόνον ἡ καλλονὴ σου δύναται νὰ σὲ καταστήσῃ πλουσίαν. Διὰ τὰς σκληρότητας καὶ ταλαιπωρίας, τὰς ὁποίας ὡς παιδίον ὑπέφερες, ὃ ἀποζημιωθῇς ὅταν μεγαλώσῃς. Ζῆσε ἐν εὐθυμίᾳ, κάμε, ὅπως ἔκαμα ἐγὼ! Ἀλλὰ νύτταξε, — ἅμα βαρυνθῇς τὸν εὐθυμον αὐτὸν βίον, κάμε, καθὼς ἔκαμα καὶ ἐγὼ — κόψ' τον!

Ἀφῆρσεν ἐν τῇ χειρὶ τῆς χρυσοῦν ψέλλιον καὶ παρατηρήσασα αὐτὸ μετὰ μελαγχολικῆς τρυφερότητος περιέβαλε δι' αὐτοῦ τὸν βραχιόνιον τῆς Ἰωσηφίνας. Ἐν ἀκραιῇ δ' ἐξηφανίσθη ἡ μορφὴ τῆς ξένης ὑπὸ τὰ φυλλώματα τῆς λόχμης πλαγίον τινὸς δρομίσκου.

Ἡ Ἰωσηφίνα, ὑπὸ δέους καταληφθεῖσα ἐκ τῶν ἀκατανόητων καὶ ἀλλοκότων λόγων τῆς ξένης, ἀνέπνευσεν ἐλευθέρως καὶ προσέλωσε τὰ βλέμματ' αὐτῆς μετὰ χαρᾶς ἐπὶ τοῦ ἀπαστρέπτοντος χρυσοῦ ψελλίου. Ἐπὶ χρυσῇ ταινίᾳ ἐκάθητο ἀκτινοβολοῦσα μέλισσα· ἡ Ἰωσηφίνα ἔθηκε τὸν δάκτυλον πλησίον τῆς, ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἀπέπη. Τὸ ζῶον ἦτο κατεσκευασμένον μετὰ μεγάλης τέχνης, οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἐκ μαργαριτῶν, αἱ πτέρυγες ἐκ σμαράγδων καὶ οἱ πόδες ἐκ βουβινίων.

Ἡ μικρὰ κόρη ἐδῶκεν αὐτὸ ὠραῖον καὶ ἐστρεψε τοὺς εὐγνωμονήσαντας ὀφθαλμούς της πρὸς τὴν ἀπομακρυνθεῖσαν ξένην. Ποῦ ἐπῆγινεν ἄρα γε; Τὸ θαλερὸν ἄνθος ἀγρίας τινὸς ἰσχυρῆς κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κλωνίου του, συγχρόνως ἐφύσησεν ἐλαφρὰ πνοὴ τοῦ πρῶτον ὄντιμου καὶ τὰ ὠχρόλευκα φύλλα ἀπέπεσαν ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ κυλιομένου ἀσχήμου κάλυκος.

Τὸ παιδίον ἔστρεψεν ὁλονὸν καὶ μετ' ὀλίγον ἐσταμάτησε πρὸ τῆς ὁχθῆς βύακος, τοῦ ὁποίου τὸ βέον ὕδωρ θορυβωδῶς κατέπιπεν ἐκ νηπίον φορημοῦ. Πέραν τοῦ βύακος ἐφαίνοντο εἰς τὸ φῶς τοῦ πρῶτον ἡλίου οἱ σταυροὶ νεκροταφείου. Ἐνεθυμῆθη δὲ πάραυτα τὸ παιδίον, ὅτι τὴν ὁγαπήτῃν του μητέρα εἶχον φέρει εἰς μέρος, ὅπου ὑπῆρχον τοιαῦτα παρ' ὁδοῦ πράγματα.

— Τὸ νεκροταφεῖο! ἀνέκραξεν ἡ μικρὰ κόρη, τὸ νεκροταφεῖο!

Οὐδεμίαν γέφυρα ὑπῆρχεν ὑπεράνω τοῦ βύακος, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κυμάτων αὐτοῦ ἐξηπλοῦτο, ἡμιεκριζωμένος, ὁ κορμὸς ἱτέας, ἥτις κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς ἀνέδιδε θαλεροὺς ἔτι κλάδους. Τὸ παιδίον ἐπεριπάτησε κατὰ μῆκος τοῦ βρυώδους κορμοῦ, ἔχον προεκτεταμένους τοὺς βραχιόνιας διὰ νὰ κρατῇ τὴν ἰσορροπίαν, φθάν δὲ πλησίον τῆς κορυφῆς τοῦ δένδρου ἔδραξε δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τοὺς εὐλυγίστους κλάδους. Ἀπεμάκρυνεν αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥπως δι' ἑνὸς ἄλματος πηδήσῃ εἰς τὴν ποθητὴν ὁχθὴν, ὅτε ἀντήχησεν ἡδὺς καὶ μελιφθόγγος τόνος αὐλοῦ.

Τὸ παιδίον ἔμεινεν ἀκίνητον.

Ἀπαξ ἔτι ἡκούσθη ὁ ἡχηρὸς καὶ θαυμασιὸς τόνος· ἔπειτα ἐκ τοῦ παροχθίου καλαμῶνος ἐροίζησεν ὑπὲρ τὸ ὕδωρ ἐλαφρὸς κρότος πτερῶν καὶ μικρὸν πτηνὸν ἐκάθησε πλησίον τῆς Ἰωσηφίνας ἐπὶ τῆς περιπλοκάδος ἰδαίας βόττου. Τὸ πτηνὸν ἔψαλλε τὰς θαυμασιωτάτας μελωδίας.

Πλήρες ἐνθουσιασμοῦ ἡκοῦζετο τὸ παιδίον τὴν μελωδοῦσαν ὁχθὴν, ἔως ὅτου κατεβουκαλήθη ὑπὸ τοῦ ἄσματος καὶ τὰ βλέφαρα ἠρέμα συνεκλείσθησαν ἐπὶ τῶν κεκμηκότων ὀφθαλμῶν. Τὸ παιδίον κατέπεσεν ἐπὶ τῶν ἐλαφρῶς βασταζόντων αὐτὸ πυκνῶν κλάδων. . . Ἀπεκοιμῆθη.

Μετ' ἀμέτρου ἐκπλήξεως ἔβλεπεν ἡ Ἰωσηφίνα πέραν αὐτῆς, ὅτε μετὰ παρέλθουσιν μιᾶς ὥρας ἐξύπνησε. Δὲν εἶχε περὶ αὐτὴν τοὺς γυμνοὺς τοίχους τοῦ κοιτωνίσκου τῆς, δὲν ἐξύπνησεν ἐντὸς τῆς κλίνης τῆς, — ἀλλ' ἐκάθητο ὑπεράνω βρόντων ὕδατων καὶ ἐν μέσῳ γλοερῶν κλάδων. Βαθυμῆδον ὅμως καὶ κατ' ὀλίγον ἐνεθυμῆθη ὅλα τὰ συμβάντα.

Εἶχε δραπέτευσαι ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς κυρὰ Φωτεινῆς, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν μητέρα τῆς καὶ ἀπὸ αὐτὴν δὲν ἦτο πλέον μακράν. Ἰδοὺ ἐκεῖ καίτοι τὸ νεκροταφεῖον· πῶς ὅμως ἡμπόρεσε ν' ἀποκοιμηθῇ, ἐν ᾧ ἦτο τὸσον πλησίον τῆς ὁγαπητῆς μητρός τῆς!

Ἡ Ἰωσηφίνα ἔσπευσε νὰ ἐγερθῇ, ἀλλ' ἡσθάνθη εἰς τοὺς πόδας τῆς, οἱ ὁποῖοι διὰ τῶν κατεσχισμένων περιποδίων, ἐφαίνοντο κατακκόνοι, καυστικὸν ἄλγος, ἀόριστον δὲ πόνον καὶ βάρος εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς. Ἐνόμιζεν ὅτι καὶ αὐτὴ καὶ ὅλα τὰ περὶ αὐτὴν ἐστρέφοντο κυκλοτερῶς, ἐὰν δὲ δὲν προσφύλασσαν αὐτὴν οἱ κλώνιοι τοῦ δένδρου, ἦθελε κατακρημνισθῇ εἰς τὸ ὕδωρ.

Κλονιζομένη ἐπροχώρησε καὶ ἐρόφησε εἰς τὴν ὄχθην τῆς ὁχθῆς, ὅπου κατέπεσαν ἀκίνητος καὶ οἱ πόδες τῆς ὠλισθήσαν ἐπὶ τοῦ ἐπικλινούσης ἐδάφους εἰς τὸ ὕδωρ. Ἀλλ' ὅτε τὰ ζωογόνα καὶ εὐεργετικά κύματα ἐδρόσαν αὐτοὺς, ἡ Ἰωσηφίνα ἀπηλλάγη ἀμέσως τοῦ αἰσθήματος τῆς λιποθυμίας.

Ἀνεκίνησε καὶ χωρὶς ν' ἀπομακρύνῃ τοὺς πόδας τῆς ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἐξέβαλε τὸ περιπόδιόν της, τὰ ὁποῖα συμπαρέσυρεν ὁ βύαξ συνοδούμενα ὑπὸ τοῦ φαιδρῶν γέλωτός της. Ἐδοκίμασε νὰ πλησιάσῃ τὰς χεῖρας τῆς εἰς τοὺς ἰχθύδας, ὅτινες ἴσταντο ἀκίνητοι εἰς τινὰ εὐχλίων θέσιν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ἀλλ' οὗτοι ὡς ἀργυρᾶ βέλη ἐξηκοντίσθησαν ταχέως εἰς τὸ βάθος.

Θορυβωδῶς γελῶσα συνέκρουε τὰς χεῖρας ἡ Ἰωσηφίνα, ψεκάζουσα δὲ σπινθηροβολοῦντων σταγόνων ἀνεπῆδον εἰς τὴν ὠχρὰν αὐτῆς μορφὴν. Ἀπομάξασα αὐτὴν κατόπιν διὰ τῆς χειρίδος τοῦ ἐνδύματός της ἤρχισε νὰ περιπλέκῃ εἰς τὸν δάκτυλον τοὺς συμπεφυμένους βοστρύχους τῆς, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, ὥπως εἶχε διδάξει αὐτὴν ἡ μήτηρ. Ἐπειτα παρετήρησε τὴν εἰκόνα τῆς, ἥτις ἔχαιρέτα αὐτὴν ἐκ τοῦ ὕδατος. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἦτο βεβυθισμένη εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην, πρασινόφαιός τις βάτραχος με ὀγκώδη κεφαλὴν, ἀτενεῖς ὀφθαλμούς καὶ με ἐκτεταμένα σκέλη ἐξῆλθεν ἀπαρατήρητος ἐκ τοῦ καλαμῶνος καὶ κατέπηδησε κοῦζον ἀκριβῶς ἐν τῇ μέσῳ τῆς εἰκόνης τῆς Ἰωσηφίνας. Τὸ παιδίον ἔμφορον ἐξέγαγεν ἐκ τοῦ ὕδατος τοὺς πόδας καὶ ἔφυγε δρομάϊον ἐκεῖθεν.

Εἰς τινὰ θέσιν τοῦ τὸ νεκροταφεῖον περιβάλλοντος φραγμοῦ κατέρωθον ἡ Ἰωσηφίνα νὰ εὕρῃ δίοδον καὶ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ ποδούμενον μέρος. Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ὀνηννακῆτο ἐπὶ τῶν ἐπιχρυσῶν κυρλίδων, σταυρῶν καὶ μνημάτων ἐκ σιδήρου καὶ λίθου, πέραν δὲ ὀνέδαλλον διάφορα δένδρα καὶ θύνη, ὅπως καὶ ἐν ὠραίῳ κήπῳ. Ἐν ᾧ ἦτο ἡ Ἰωσηφίνα εἶχε λάβει κατὴν ἐντύπωσιν περὶ τοῦ μέρους τούτου, σήμερον ἐδεῶρει τὴν ἐν αὐτῇ διαμονὴν λίαν εὐχάριστον. Ἐστρεψε λοιπὸν τῇδε κἀκεῖσε ἀπὸ τῶν εἰς τῶνον, ἀναζητοῦσα τὸν τάφον τῆς μητρός τῆς καὶ ἔχουσα τὴν φαιδρὴν πεπονήσιν, ὅτι ὁμῶς ἦθελε τὸν ἀναγνωρίσει διὰ τοῦ θαλεροῦ λευκοῦ, ὅπερ ἦτο εἶχε φέρει μαζὶ τῆς.

Ἀλλ' ἂν δὲν ὑπῆρχε σήμερον τὸ ἄνθος ἐπὶ τοῦ τόφου; Τότε βεβαίως θὰ ἦτον ἀδύνατον νὰ εὕρῃ πλέον τὸ σπῆτι τῆς μητρός τῆς. Εἰς τὴν σκέψιν ταύτην ἡ καρδία τῆς μικρᾶς κόρης συνεσφίχθη καὶ ἦτον ἔτοιμος ν' ἀρτίσῃ τοὺς κλυθμούς καὶ τοὺς ὀδοντούς, — ὅτε ἀπέπη πρὸ αὐτῆς χρυσάλλης, εἰς τὴν θέαν τῆς ὁποίας ἐλησμονήσεν ὅλην τὴν ὕλην τῆς. Ἡ χρυσάλλη εἶχε χρυσοκίτρινον χροῖμα, ἡκολούθει δ' αὐτὴν καὶ ὅλη ὁμοίαν ἀμφοτέραι περιίπταντο εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμαινόμενον ὅρα τῇδε κἀκεῖσε καὶ ἐξηφανίσθησαν ὅπισθεν φραγμοῦ περικυκλόντες μικρὸν βόδιον. Ἡ Ἰωσηφίνα προσήλωσεν ἡδὴ τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὸ βόδιον· τὸ λευκὸν εἶχε πλέον παρακμάσει.

Τί καὶ θὰ ἦτον, ἐὰν ἔφερον εἰς τὴν μητέρα τῆς μίαν δέσμην ἐκ βόδιων; Καὶ ἂν ἔργον ἡ κόρη ὀνευρηθῇ ἐπὶ τοῦ φραγμοῦ καὶ ἐν ᾧ ἐκρατεῖτο ἐπ' αὐτοῦ διὰ τῆς μιᾶς χειρός, ἐξέτεινε τὴν ἄλλην, ἵνα δρῇ τὰ κάλλιστα βόδια.

Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἡσθάνθη ἡ Ἰωσηφίνα ἐαυτὴν ἀφαρπαζομένην ἐκ τῶν ὑπῡδων. Ἰσχνὴ χεὶρ, ὑπὸ τὸ μεμαρμένον δέρμα τῆς ὁποίας διεφάνοντο αἱ φλέβες, ὅμοια μὲ κυανούς ὄφεις, περιέβαλεν, ἀλγεινῶς πιέ-

ζουσα, τὸν ὄμιόν της, καὶ ἐξηγριωμένον τι πρόσωπον, εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ὁποίου αἱ ἀποκεκαρμέναι τρίχες ὁμοιάζον μὲ σμήριγγας, ἔκυψε πρὸς τὴν ὠχριάσαν μορφὴν της, δέξιος ἀνακράζον.

— Ἐπὶ τέλους σὲ τσάκισα, κλέφτρα τοῦ διαβόλου!

— Μητέρα, ἔλα! ἄχ, μητέρα μου! — ἀνεφώνησεν δολυζών τὸ κοράσιον καὶ συγκαμπτόμενον ἐκ τοῦ ἄλγους, ὅπερ τῇ ἐπροξένησεν ὁ γρόνθος τοῦ ἀνδρός.

Οὗτος κατεσκόπευσε καθ' ἑλκας τὰς διευθύνσεις ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τοῦ ν' ἀναφανῆ ἢ προσκαλουμένη, οὐδὲν ἔχνος δὲ ταύτης βλέπων, ἀνέκραξεν, — Ἔτσι λοιπὸν αἱ!! σὲ βάξαι καὶ κλέφτει, ὕστερα σὲ στέλνει 'ς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως νὰ πουλήσῃς τὰ κλεμμένα λουλούδια, καὶ νὰ τῆς πῆς τοὺς παρὰδες, αὐτὸ τῆς ἀρέξει τῆς μητέρας σου, ἀμὰ τώρα ν' ἄρθῃ νὰ σὲ γλυτώσῃ, δὲν τὸ κάμνει, αἱ!! Μπρὸς λοιπὸν 'στὴν ἀστυνομίαν!

Ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ βαδίξῃ μεγάλαις βήμασιν, ἀσπλάγχυνος σύρων κατὸ πιν του τὸ παιδίον, ὅπερ καθ' ὅδον προσέκρουε καὶ ἐπιπτεν, ἔπειτα ἀνεσῆρετο τραχέως εἰς τὰ ἄνω, ἵνα πάλιν μετ' ὀλίγον καταπέσῃ. Σύσσωμον ἔτρεμε τὸ τρυφερὸν πλάσμα, καὶ αὐτοὶ οἱ βόστρυχοί του καὶ τὸ μικρὸν ἐρυθρόν του ἔνδυμα, παρεῖχον οὕτως ἀξιοθρήνητον εἰκόνα· εἶχε γίνεαι ὅμως ἔλως διόλου ἄφωνον, ὁ δὲ σκληρὸς ἄνθρωπος οὐδὲ ἐν βλέμμα ἤξιώσε νὰ ρίψῃ ἐπὶ τοῦ σιωπηλοῦ ἄλγους τοῦ μικροῦ τούτου καὶ ἀσθενοῦς πλάσματος.

Οἱ ὥραῖοι καὶ ἐπιμελημένοι τάφοι ἔπαυσαν πλέον, ἀντὶ τούτων δὲ ἤρχισαν νὰ φαίνωνται ἄλλοι, κεκαλυμμένοι ὑπὸ ἀγρίων χόρτων καὶ ζιζανίων, ὁ δὲ καταστρεπτικὸς ὁδὸς τοῦ χρόνου κατέτρωγε τὰ περιφράγματα τῶν λησμονηθέντων τούτων τάφων. Ἡκρωτηριασμένοι σταυροὶ καὶ ἡμιπεπτωκότα μνημεῖα προεξείχον, μόλις ὁρατά, ἐκ μέσου τῶν θάμνων καὶ φυλλωμάτων, οἵτινες ἀνεμποδίστως συμπεριέπλεκον τοὺς πυκνοὺς κλώνους τῶν. Ἄγρια ἀνθύλλα καὶ δύμοι ἀνεβιάστανον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ διαφιλονεικούντα τὸ ἐπ' αὐτῆς κράτος πρὸς παντοειδῆ ἄγρια χόρτα.

(ἔπεται συνέχεια).

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΙΣΜΑΤΑ ΗΠΕΙΡΟΥ.

IV.

Ἀϊ ντουινά μου! αἱ ντουινά μου!

Δὲ σὲ χάριξε ἡ καρδιά μου.

Ἀϊ ντουινὰς ἀπ' ἀπεράει

Καὶ δὲ μᾶς καλημεραίει.

Ἀπεράει ἀγάλλ' ἀγάλλει

Σὰν τὸ φεῖδι 'στὰ χορτάρια.

Ἀπεράει γιαβάσ' γιαβάσια

Σὰν τοῦ Μάϊ τὰ κεράσια.

Ἀπεράει 'σὰν τὸ ξεφτέρει,

Καὶ δὲ θέλει νὰ μᾶς ξέρῃ.

Ἀπεράει 'σὰν τὸ σιαχίνι¹⁾,

Καὶ δὲ μπεγεντάει²⁾ νὰ κρίνῃ³⁾.

V.

Νεράντζι ἀπὸ τὴν νεραντζιά καὶ φύλλο ἀπὸ Μισήρι.

Νὰ εἶχα νεράντζι νᾶρριχα 'ς τὸ πέρα παραθύρι,

Νὰ τσάνιζα τὸ μαστραπᾶ, πῶχει τὸ καριοφύλλι,

Ὁ Μαστραπᾶς τσακίστηκε τὸ καριοφύλλι ἐχύθη.

— Ἐσέν' τὰ λέγω, ἀγάπη μου, ποῦ εἶσαι 'ς τὸ παραθύρι,

Τὸ μαντηλάκ' ὑποῦ κεντᾶς ἐμένα νὰ τὸ δώσῃς.

Στὰ γόνατα τοῦ τὸ 'ρριξε, 'στὰ χέρια τὸ 'ξετάζει.

— Γιὰ πές μου, μαντηλάκι μου, πῶς μ' ἀγαπᾶ ἡ κυρά σου;

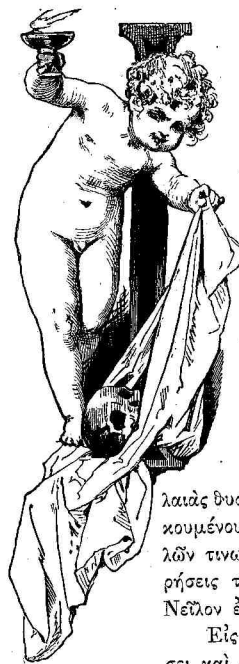
— Σὰ θάλασσα φουρλίζεται⁴⁾, 'σὰν κῆμα δέρει ὁ νοῦς της,

Σὰν τρέμ' ἡ βέργα 'ς τὸ νερό, τ' ἀρνὶ 'ς τὸ μακελλάρη,

Ἔτσι ἔτρεμε ἡ καρδοῦλά της γιὰ σὲ τὸ παλληκάρει.

¹⁾ ἀετός. ²⁾ τουρκ. καταδέχομαι, κρίνω ἀνάξιον. ³⁾ ὁμιλίσθ. ⁴⁾ ἔχει τρικυμῖαν.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

δοῦ ἐγὼ θηπλάγμένη σήμερον τῆς ὑποχρεώσεως νὰ Σοὶ ἐρμηνεύσω τὰ σημεῖα τοῦ πολιτικοῦ ὀρίζοντος, ἀλλότρια τῶν ἐπαγγελιῶν καὶ τῶν προβλέψεων μου, ἀφοῦ καὶ ἐν Λονδίῳ ἀγνοεῖται ἡ τύχη τοῦ Γόρδωνος καὶ πάντα τὰ γραφόμενα καὶ λεγόμενα κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἶνε εἰ-
κασιαι οὐχὶ μᾶλλον ἀξιώστοι τοῦ ὁδοιπορικοῦ ἡμερολογίου Σεβὰχ τοῦ θαλασσινοῦ. Ἐκόπασεν ἀληθῶς ὅπου τινος ὁ ἀγγλικὸς τύπος ἐπιτιμῶν τὰς γερμανικὰς ἀποικιακὰς ὁρέξεις, οὐδὲ γρά-
φονται πλέον σοβαρὰ κατηγορητήρια μετὰ τὴν ἐπι-
γραφὴν „L'Allemagne voilà l'ennemi!“, ἐν τούτοις ὅμως ἐπῆλθε καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν αἱ ἀγγλικαὶ περὶ Αἰγύπτου προθέσεις δὲν θὰ ἐξακολουθῶσι συγκαλυπτόμεναι διὰ τοῦ γε-
λοίου τῶν θεολογικῶν συζητήσεων πέπλου. Αἱ συμφοραὶ τῶν Ἀγγλῶν, ἀσχετὸς πρὸς τὰς πα-
λαιὰς δυσίας ἐξεταζόμεναι, σωφρονίζουσι τοὺς Γάλλους, ἀρ-
κουμένους ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἐκπολιόρκεσιν χαμη-
λῶν τιῶν φρουρίων ἐν Κίῳ καὶ τὰς βαθμιαίας παραχω-
ρήσεις τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ παρὰ τὸν Νεῖλον ἐδάφους.

Εἰς ὁμοίαν ἐπώδυνον ἀπεργίαν κατεδικάσθη ἐν σῆ-
σει καὶ πρὸς τὰ καλολογικὰ δοκίμιά μου, μὴ ἔχουσα σή-
μερον νὰ ἐκταδῶ περὶ τὴν σύστασιν τῶν εἰκόνων τῆς Κλειῶς, ἀφοῦ τὸν μὲν συγγραφέα τῆς Συγχορόνου Ἑλλάδος περιβάλλει βιογραφικὸν πλαίσιον συγχρόνου ἑλληνικῆς κατασκευῆς, τοῦ δὲ γνωστοῦ Σοὶ σωματικοῦ μαρτυ-
ρίου προτάσσεται καὶ ἐπιταχθῆσεται ἐν συνεχείᾳ σοβαρὰ περὶ τοῦ φιλοσό-
φου πραγματεία. Ἐχεις δίκαιον ἐπανειλημένως ἐκτιθεῖσα ἐν ταῖς ἐπι-
στολαῖς Σοὺ τὰς συγκινητικὰς ἐντυπώσεις Σοῦ τε καὶ τῶν περὶ Σὲ ἐκ τοῦ
γερμανικοῦ ἀριστοτεχνήματος, ἐπέτυχες δὲ ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ὁ σοβαρὸς γε-
νειοφόρος, ἦττον τῶν ἄλλων τὴν ὁδύνην ἐν ὀδυρμοῖς ἐκφαίνων, εἶνε ὁ δαι-
μόνιος Πλάτων, ἐφ' οὗ τοὺς ὅμους κλίνει ἡ ὠραιοτάτη τοῦ Ἀλκιβιάδου κε-
φαλὴ, ἀπολελιθὴν καὶ καμμύουσα πρὸς ἀποδίωξιν τοῦ ἀληθινοῦ ὁρά-
ματος. Αἱ τελευταῖαι ἡλιακαὶ ἀκτίνες φωτίζουν τὴν ἀτάραχον τοῦ Μάρ-
τυρος μορφήν, ἥς τὸ θεῖον ἀποσπώμα ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἀπαξ ἔτι μόνον
ἠτένισεν ἡ ἀνθρωπότης.

Τὴν μητρικὴν εὐδαιμονίαν πρωτίστως ἤθελον νὰ μὴ παρέλθω-
σιν ἀδιαφόρως οἱ ὀφθαλμοὶ Σοὺ. Χρηστὴ Σὺ καὶ φρόνιμος, φιλότατη
μου, μήτηρ δύνασαι δεόντως νὰ ἐκτιμήσῃς τὰς οὐρανίας ἐν τῇ κόσμῳ
τούτῳ στιγμῇ, ὣν μόνον ἡ μητρικὴ καρδιά ἀπολαύει παρὰ τὸ λίκνον τοῦ
σπλάγγνου της. Σὲ φαντάζομαι δὲ ὑποκρινομένην τὴν ἐν τῇ εἰκόνι σιγ-
νὴν καθ' ἑκάστην Κυριακὴν πρὸ τοῦ γεύματος, καθήμενην δηλ. κοντὰ 'ς τὴν
κούνιαν τοῦ νεωτέρου ἐκ τῶν θησαυρῶν Σοὺ — ὡς ἐνδυμοῦμαι ὅτι ὀνο-
μάξεις ὑπερφάνως τὰ μωρά Σοὺ — καὶ ἀναγινώσκουσιν τὴν Κλειῶ καὶ
ἐνίοτε διακοπτομένην ὑπὸ τῶν κλαυθυρισμῶν τοῦ κοιμωμένου, ὅπερ κα-
θησυχάζεις διὰ καταγιγδὸς φιλημάτων. Ρέμβαζε βλέπουσα τὴν Σὴν εἰ-
κόνα, διότι τῇ θληθείᾳ ἡ στάσις τῆς ψυχῆς τοῦ προσεχομένου δὲν εἶνε
διάφορος τῆς μητρικῆς παρὰ τὸ λίκνον δέσεως.

Ἐλεγον ἀνωτέρω ὅτι τὸ ἐπιβληθὲν μοι σήμερον φέμωτρον βαρέως
φέρω, ἀλλ' εὐχαρίστως βλέπω νῦν ὅτι δύναμαι ν' ἀντεκδινηθῶ χρησιμο-
ποιούσα τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χώρου εἰς τὴν ἐκτίμησιν συρμικῶν τιῶν ἐδί-
μων, ἐξεταζομένων ὑπὸ ἱστορικὴν καὶ ὑγιεινὴν ἄμα ἔσοψιν.

Πάντοτε καὶ πανταχοῦ ὑπῆρξαν ἄνθρωποι μὴ ἀνεχόμενοι τὴν ἀπαξ
ὑπὸ τῆς φύσεως εἰς διάφορα πλάσματα δοθεῖσαν μορφήν, μέγεθος καὶ εἶ-
δος, καὶ ἀδιαλείπτως κοπιᾶζοντες, αὐτοὶ νὰ βελτιώσωσι τὸ ἔργον τοῦ πλά-
στου. Δὲν βλέπεις, φιλότατη μου, τὴν γείτονά σου, ἡ ὁποία νυχθημερόν
ἀσρολεῖται μετὰ τὸ κυνάρειόν της, ἀφ' οὗ τὸ ἐξωράσας ἀποκόψασα αὐτοῦ
τὴν οὐρὰν καὶ τὰ ὄτια; — Ὁ ἀκρωτηριασμός οὗτος τῶν διαφόρων κατοι-
κιδίων ζώων, οἷον ἵππων, γαλῶν, κυνῶν κλπ. ἐπὶ σκοπῇ καλλωπισμοῦ ἐμ-
περιέχει ἡδὴ τὰς ἀρχὰς τῆς μεγάλης ἐκείνης μανίας πρὸς ἐξωράσισμὸν τοῦ
ἰδίου σώματος, ἥτις ἔφευρεν εἰς μέσον τοὺς συρμούς. Τὸ κακὸν ἐπεξετάθη
καὶ εἰς τὰ παιδιά, ὧν κατὰ πρῶτον ἐτρυνώοντο τὰ ὄτια, εἰς ἃ προσηρτῶοντο
παντοειδῆ κοσμήματα — ἀλλὰ τὸ κακὸν δὲ ἦτο τόσο μέγα, ἀφ' οὗ ἡ
βανδαλικὴ αὕτη πρᾶξις δὲν παρέχει μεγάλας ἐνοχλήσεις, ἐξ ἐναντίας δὲ
εἶνε ὠφέλιμος (κατὰ τὰ λεγόμενα πολλῶν δεσποινῶν) κατὰ τῶν παθήσεων
τῶν ὀφθαλμῶν.

Πόσον τιμωρεῖται ὅμως πολλάκις ἡ γυναικεία αὕτη ματαιότης. Εἴ-